

37450

478

1905

Bobnar pri Gettysburgu.

Pripoveduje

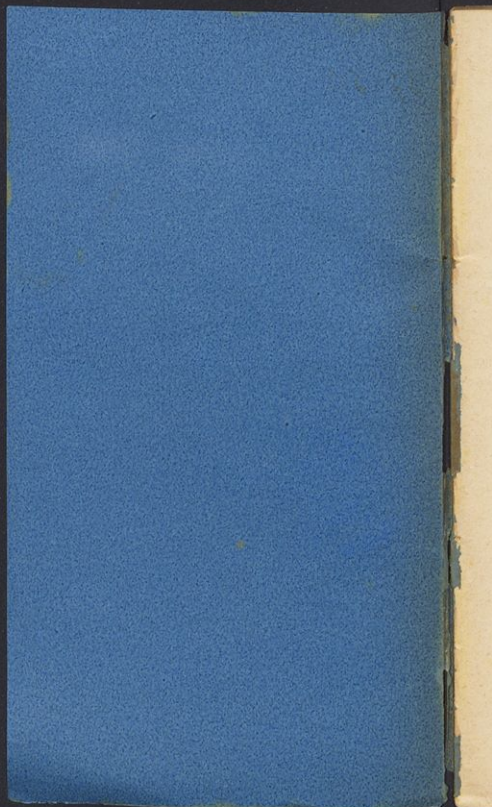
doktor *M. S. Rossvally.*

Založil in prodaja izdajatelj »Blagovestnika«
Anton Chraska

v Ljubljani, v Skofjski ulicah št. 14.

Cena 10 vin.

Bobnar pri Gettysburgu.

Pripoveduje

doktor *M. S. Rossvally.*

Operacija.

V ameriški vojski (1861. do 1865) sem služil v armadi Zedinjenih držav kot zdravnik. Po bitvi pri Gettysburgu je ležalo več sto ranjenih vojakov v naši bolnišnici; osemindvajsetim izmed njih mi je bilo takoj odrezati ude, nekaterim i roke i noge. Med temi je bil mladenič Karol Koulson, ki je služil šele tri mesece v vojski; ker je bil premlad, da bi služil kot vojak v bojni vrsti, postavili so ga za bobnarja.

Ko sta mu moj pomočnik in strežnik podajala kloroforma, je odvrnil glavo in ga ni hotel sprejeti. Ko mu pa strežnik pove, da je to zdravnik ukazal, reče: «Pokličite mi torej zdravnika!» Pristopivši k njegovi postelji ga vprašam: «Mladenič, zakaj nečeš zaužiti kloroforma? Ko sem te našel na bojišču, si bil tako

slab, da se mi je zdelo komaj vredno, da bi te odnesli v bolnišnico; ko si pa odprl svoje velike modre oči, mi je prišlo na misel: «Morda ima kje mater, ki se spominja prav v tem trenutku svojega sina.» To me je odločilo, da te nisem pustil umreti na bojišču. Toda izgubil si veliko krvi in si preslab, da bi prestal operacijo brez kloroforma. Zato bode vsekakor bolje, da ga zaužiješ.»

Tu položi svojo roko na mojo in gledajoč mi v oči odgovori: «Gospod zdravnik, nekoč v nedeljo, v nedeljski šoli, ko sem bil star devet let in pol, izročil sem svoje srce Gospodu Jezusu. Takrat sem se naučil Mu zaupati, in od tega časa sem Mu vedno zaupal, in verujem, da smem v Njega upati tudi sedaj. On je moj pomočnik; On bode z menoj, ko mi boste rezali roko in nogo.»

Nato ga vprašam, če dovoli, da mu dam malo žganja. Zopet mi pogleda v oči in reče: «Gospod zdravnik, ko mi je bilo blizu pet let, pokleknila je nekoč moja mati zraven mene, ovila mi je roko okoli vratu in dejala: ,Karol, zdaj bodem prosila Gospoda Jezusa, da nikdar ne piješ močne pijače. Tvoj oče je umrl kot pijanec; jaz pa sem obljubila Go-

spodu, da te, če mi dá te milosti, tako odgojim, da ne boš pil in da boš tudi druge mlade ljudi svaril pred kozarcem. Zdaj mi je sedemnajst let, a še nikoli nisem okusil močnejše pijače kakor je kava ali čaj; in sedaj, ko se kaže, da moram kmalu stopiti pred obličje svojega Boga, ali bi me vi hoteli poslati k Njemu z žganjem na ustnih?»

Nikdar ne bom pozabil pogleda, s katerim me je ta mladenič gledal. Takrat sem še sovražil Jezusa, a nisem si mogel kaj, da ne bi čislal mladeničeve zvestosti svojemu Zveličarju. Njegova srčna ljubezen in neomejeno zaupanje v Njega mi je seglo v srce, tako da sem storil za tega bobnarja, česar nisem nikoli storil za nobenega vojaka; vprašal sem ga, ali naj pokličem propovednika? Odgovoril je: «Dà, gospod zdravnik.»

Ko je prišel vojaški duhovnik R., je takoj spoznal mladeniča. Videl ga je bil često v molitvenih urah. Prime ga za roko in reče: «Ubogi Karol, žal mi je, da te vidim v tako žalostnem stanju.»

«Prav dobro mi je, gospod», odgovori mladenič. «Zdravnik mi je ponujal kloroforma, pa sem ga odklonil; potem mi je ponudil žganja, pa sem ga

tudi zavrnil. In sedaj, ako me pokliče moj Zveličar, morem z neomotenim duhom iti k Njemu.»

«Ne umrješ, ljubi Karol», reče duhovnik, «ako bi te pa Gospod vendar poklical, morem li kaj zate storiti?»

«Prosim», reče bolnik, «tu pod zglavnikom leži moja mala biblija; v njej najdete naslov moje matere. Pošljite jej biblijo in napišite, da ni bilo, odkar sem od doma, dneva, ne na hodu, ne na bojišču, ne v bolnišnici, da ne bi bil bral iz Božje besede in ne molil za svojo ljubljeno mater.»

«Želiš še kaj drugega, deček moj?» vpraša propovednik.

«Prosim, pišite tudi nadzorniku nedeljske šole na Sandstreet v Broklynu in mu sporočite, da nisem pozabil njegovih dobrih besed in njegovih molitev. Spominjal sem se jih tudi v hrupu bitke. In v tej uri molim k svojemu Zveličarju, da blagoslovi mojega dobrega starega učitelja. To je vse.»

Potem se obrne k meni in reče: «Gospod zdravnik, sedaj sem pripravljen in obljubljam Vam, da niti ne zinem, ko mi boste rezali ude, četudi ne porabite kloroforma.»

Privolil sem, a priznavam, da nisem imel dovolj srčnosti za to operacijo. Šel sem torej v svojo izbo, da bi se okrepčal z duškom žganjine. Ko sem rezal meso njegovo, ga nisem slišal ne črhniti. Ko sem vzel v roko orodje, da odstranim kost, dal si je rob blazine v usta, in vse, kar sem od njega slišal, je bilo: «Jezus, ljubi Jezus, ostani sedaj z menoj!»

To noč nisem mogel spati; kamorkoli sem pogledal, povsod sem videl njegove modre oči, in ko sem oči zatisnil, so mi donele v ušesih besede: «Ljubi Jezus, ostani z menoj!» Po polnoči sem vstal in šel pogledat v bolnišnico, česar nisem nikoli storil, če me niso za to prosili. Taka me je bila želja videti še enkrat Karola. Prišedši tja sem zvedel, da jih je šestnajst izmed operiranih umrlo in so jih že odnesli v mrtvašnico.

«Kako se pa godi Karolu Koulsonu? Ali je tudi že mrtev?» je bilo moje edino vprašanje. «Ni, gospod,» odgovori strežnik, «a spava tako sladko, kakor dete.»

Strežnica mi je pripovedovala, da sta blizu devete ure zvečer prišla dva

člena Krščanske družbe mladeničev, da bi bolnikom brala božjo besedo in jim prepevala pobožne pesmi. Ž njimi je bil vojaški duhovnik R., ki je pokleknil pri Karolovi postelji in gorečno molil. Potem so klečé peli pesem:

Jezus, Rešnik duše moje,
Daj, da k Tebi pribežim,
Da v življenja zlih viharjih
Mir pri Tebi zadobim.

Drugega zavetja nimam,
Moje upanje si Ti;
Samega me ne zapuščaj,
Vseh sovragov me otmi!

Milost, mir in odpuščanje
Je pri Tebi, Jezus moj,
Večna je ljubezen Tvoja —
V njo zaupa hlapec Tvoj!

Karol pa da je pel ž njimi. Tega nisem mogel razumeti, kako je mogel ta mladenič pevati, ko je bil toliko bolečin pretrpel.

Karol umre.

Pet dni pozneje je poslal pome. Ta dan sem vprvič slišal evangelij. «Gospod zdravnik», rekel mi je, «moja

ura je že prišla. Mislim, da ne bom več videl solnca vzhajati; ali hvala Bogu, pripravljen sem za odhod s tega sveta. A preden odidem, bi se Vam rad prav srčno zahvalil za Vašo prijaznost. Gospod zdravnik, vi ste Jud; vi ne verujete v Jezusa; toda ne hoteli bi ostati tukaj in videti mojo smrt, in kako zaupam svojemu Zveličarju do zadnjega trenutka?»

Skušal sem ostati, pa nisem mogel; nisem imel poguma gledati na umiranje krščanskega mladeniča, srečnega v ljubezni do svojega Zveličarja Jezusa, katerega so me učili sovražiti od mladih nog. Zapustil sem torej dvorano. A za dvajset minut pride strežnik pome in pravi: «Gospod zdravnik, Karol Koulson želi z vami govoriti.»

«Ravnokar sem bil pri njem», odvrnem, «in ne morem zopet iti k njemu.»

«Ali gospod zdravnik, on je rekel, da mora z vami govoriti, preden umre.»

Vstanem, da ga še enkrat obiščem ter ga ljubeznivo potolažim, in potem da ga pustim umreti. Trdno sem sklenil, da se ne sme nobena njegovih besed o Jezusu prijeti mojega srca. Ko pridem

k njemu, zaznam, da se mu konec hitro bliža. Prosi me, da ga primem za roko, in potem reče: «Gospod zdravnik, zelo vas ljubim, ker ste Jud; moj najboljši prijatelj, ki sem ga našel na svetu, je bil tudi Jud.»

«Kako se je imenoval?» vprašam.

Odgovori: «Jezus Kristus, h kateremu bi vas rad pripeljal, preden umrem. Obljubite mi, gospod zdravnik, da nikdar ne pozabite, kar vam zdaj povem.»

To sem mu obljubil. On pa je nadaljeval: «Pred petimi dnevi, ko ste mi rezal nogo in roko, sem molil h Gospodu Jezusu, da vas izpreobrne.»

Milo se mi je storilo nad temi besedami. Nisem mogel pojmiti, kako je mogel v največji stiski pozabiti vse in misliti samo na svojega Zveličarja in na mojo neizpreobrnjeno dušo. Vse, kar sem mu mogel odgovoriti, je bilo: «Dà, deček moj, vse bode dobro.» S temi besedami sem ga zapustil; za dvanajst minut je zaspal in bil pri svojem Gospodu.

Več sto vojakov je umrlo med vojsko v moji bolnišnici, a jaz sem le edinega spremljal h grobu — mladega

bobnarja Karola Koulsona. Peljal sem se tri angleške milje, da bi bil prisoten njegovemu pogrebu. Dal sem ga obleči v novo uniformo in položiti v častniško rakev, na kateri je bila razgrnjena nova zastava Zedinjenih držav.

Besede tega umirajočega mladeniča so me globoko ganile. Imel sem tedaj dosti denarja; vse do zadnjega vinarja bi bil pa rad dal, da bi tako ljubil Kristusa kakor Karol. Toda take ljubezni ni mogoče pridobiti za denar. Nekoliko mesecev nisem se mogel iznebiti besed njegovih; vedno so mi donele v ušesih. Ker sem pa bival v družbi posvetnih častnikov, izgubile so sčasoma svojo moč do mene. Vendar pa nisem pozabil njegove čudne potrpežljivosti v najhujših bolečinah in njegovega preprostega zaupanja v Jezusa, čigar ime mi je takrat bila prazna beseda in kamen pohujšanja.

Verni brivec.

Deset dolgih let sem se ustavljal Kristusu in ga sovražil kot pravoverni Jud. Tu me je zopet Bog v svojem usmiljenju pripeljal k vernemu, res-

ničnemu kristjanu, ki se ga je poslužil za moje izpreobrnjenje. Takrat je bil to verni brivec.

Ko je vojska končala, poverili so mi nadzorništvo čez nekoliko vojaških bolnišnic. Nekega dne sem se vračal s potovanja za svojo službo. V Novem Yorku sem moral nekaj ur čakati na vlak. Po kosilu sem šel v hotelu v brivčevo sobo, da se dam obriti. Ko sem vstopil, presenetilo me je šestnajst izrekov iz sv. pisma, ki so bili v lepih okvirih razobešeni po stenah sobe; pred stolom pa, kamor mi je bilo sesti, sem videl napis: «Prosim, ne kolnite v tej sobi!»

Brž ko mi je brivec omilil brado, že je začel z menoj govoriti o Jezusu. Govoril je tako prijazno in ljubeznivo, da se nisem mogel jeziti nanj, marveč sem ga pazljivo poslušal. In zdelo se mi je, kakor da bi zraven mene stal mladi bobnar Karol Koulson, čeprav je že deset let gnil v grobu. Dà, brivčev govor mi je tako ugajal, da sem si dal tudi lase striči, dasi tega prej nisem nameraval. Tudi pri striženju las mi je brivec pripovedoval o Kristusu in da je bil tudi sam nekdanj njegov sovražnik.

Besede njegove so mi vedno bolj segale v srce, tako da sem ga prosil, naj mi še glavo umije, da bi ga mogel še dalje poslušati. Končno sem moral vendar oditi; plačam in se mu zahvalim in rečem: »Moram zdaj odpotovati z vlakom.« Toda brivec ni bil še prav zadovoljen. Bilo je v februarju; mrzlo je bilo in po ledu se je slabo hodilo. Dobri brivec je to vedel in se mi ponudil, da me spremi na kolodvor, ki je bil samo deset minut oddaljen. Prijel me je rahlo pod pazduho in molčé me peljal do postaje. Tam pa se še enkrat obrne k meni in reče: »Cenjeni gospod, popolnoma neznan ste mi, in gotovo se čudite, zakaj sem z vami govoril o tej mi tako dragi osebi. A jaz sem spoznal, ko ste v mojo sobo stopil, da ste Jud.« In po tem uvodu začne mi zopet praviti o svojem Gospodu in Zveličarju, ki da je njegov najboljši prijatelj za zdaj in za vekomaj, ter da si to šteje za dolžnost, pripeljati tudi druge k Jezusu, če ima priložnost. Pogledam mu v obličje in vidim, da mu solze teko po licih. Nisem mogel pojmiti, kako da se ta mož, ki me je danes prvikrat videl, toliko trudi zame, da celo joče nad menoj.

Podam mu roko v slovo. Prime jo in stisne z obema rokama, dočim mu še solze zalivajo oči. Potem spregovori: «Ko bi mi dali svojo vizitnico ali povedali svoje ime, bi vam obljubil, da se vas bodem v teh treh mesecih spominjal v svojih molitvah. Da bi z vami šel moj Kristus in vas vznemirjal, dokler Ga ne najdete in ne spoznate, kakor sem Ga spoznal jaz kot svojega Odrešenika in Mesijo, katerega vi še čakate!»

Dal sem mu res svojo vizitnico in se mu zahvalil za vso prijaznost njegovo, pripomnil sem pa nekam porogljivo: «Bojim se, da iz mene ne bo nikdar kristjan.»

On mi tudi poda svojo vizitnico z besedami: «Ali bi bili tako prijazni in mi pisali, če Bog mojo molitev izpolni?» «V tem slučaju bom gotovo pisal», mu rečem v smehu, stisnem mu roko in vstopim v vlak. Nikakor nisem se nadejal, da mi Bog že za 48 ur odpre oči v svojem velikem usmiljenju.

Veruj v Jezusa Kristusa, in boš zveličan.

V dolgem železniškem vozu, kakršne imamo v Ameriki, ni bilo mnogo popot-

nikov. Dosti mest je bilo praznih. Mislim pa, da ni bilo praznega mesta, na katero bi bil v desetih ali petnajstih minutah ne sedel, tako da sem občno pozornost nase obrnil. Tako sem bil nemiren. Končno sedem v kot in zatisnem oči s trdnim sklepom, da zaspim. A ni bilo mogoče. Kakor da bi sedel med dvema plamenoma. Bilo mi je, kakor da mi sedi po eni strani novojorski brivec, po drugi pa gettysburski bobnar. Obadva govorita o Jezusu, čigar ime sem sovražil. Nisem se mogel pomiriti.

Ko sem dospel v Vašington, sem si kupil časnik. Prvo, kar mi je prišlo na oči, je bilo oznanilo, da bode shod v neki mi dobro znani molilnici. Neki notranji glas mi je dejal: «Pojdi tja!» Nisem bil še nikdar prisoten krščanski službi božji. V mladosti sem bil namenjen za rabina in moral sem obljubiti, da nikoli ne vstopim v kraj, kjer se časti «Jezus slepar», in da ne bom bral nobene knjige, ki oznanja njegov nauk. Doslej nisem svoje obljube prelomil. Misel, da naj grem v krščanski shod, bi bil ob drugem času smatral za izkušnjavo hudičevo. Zdaj pa se je z menoj vršil nekak preobrat. Vleklo

me je tja. Da bi lažje premagal svoje židovske pomiselke, pripomogla mi je opomba v oznanilu, da bode pri shodu sodelovalo tudi krščansko pevsko društvo. Rekel sem si: ker se zanimam za glasbo, pojdem tja, ne zaradi pridige, ampak petja.

Vstopivši v molilnico sem videl, da je že blizu polna. Peljali so me v prednjo stran, naravnost proti govorniku, najbrže zato, ker sem bil v častniški uniformi. Pevali so, in potem je začel pridigar govoriti. Zdelo se mi je, da ta gospod vedno gleda name in mi s prstom preti, kakor da bi me natančno spoznal. Pazljivo sem poslušal in v duhu videl, kako govornikove besede potrjujeta moja prejšnja dva oznanjevalca: bobnar pri Gettysburgu in brivec v Novem Yorku. Bil sem globoko ganjen in v oči so mi silile solze. Prestrašil sem se: kje sem? kaj tu delam? Jaz, pravoverni Jud, sedim v krščanski molilnici in točim solze nad pridigo o Kristusu! Ozrem se in vidim za seboj blizu dva tisoča ljudi vseh vrst, in se mi zdi, da vsi name gledajo. Bilo mi je, kakor da bi prišel v slabo družbo, in želel sem si, da bi bil daleč, daleč odtod. V zadregi povetil sem oči; bil sem namreč v mestu znan

in komaj pet minut odtod je bila judovska shodnica, v katero sem redno zahajal. Še toliko poguma nisem imel, da bi potegnil robec in si osušil solze. Nihče naj ne opazi, da jočem! A hvala Bogu, beseda njegova ni nehala delovati v mojem srcu; solze so se le še cedile, in nisem mogel temu ubraniti.

Pridigar je končal svoj govor in oznanil, da bode še poseben shod za tiste, ki se želé izročiti Zveličarju; vsi taki naj blagovolé ostati. Meni je bilo jako všeč, da je že konec in da morem oditi. Ko je večina zbranih odhajala, vzdignem se tudi jaz. Prišedši k vratom čutim, da se me neka roka dotika in me skuša zadržati. Obrnem se in vidim staro gospo, ki izpregovori: «Oprostite, gospod; opazovala sem vas ves večer, in če se ne motim, deluje Bog v vašem srcu. Prosim, ne odhajajte še odtod. Gotovo ste prišli sem iskat Zveličarja, a niste ga še našli. Vrnite se, rada bi z vami natančneje govorila in z vami molila.»

«Milostiva gospa», rečem, «jaz sem Jud.»

«O nič ne dé», odgovori ona, «saj je Jezus umrl i za Jude i za pogane.»

S tem me je res zadržala; ko je nekoliko z menoj govorila zastran zveličanja moje duše, me je prosila, naj ž njo pokleknem in molim. Tu vzkliknem: «Milostiva, tega ne bom nikoli storil!» Gospa Young (tako se je imenovala) me mirno pogleda in reče: «Cenjeni gospod, moj Jezus je poln ljubezni in mogočen Zveličar, in jaz trdno verujem, da vas lahko zveliča, četudi nečete poklekniti k molitvi. Sedaj pa sama pokleknem in pomolim za vas.»

Res poklekne in moli zame v taki gorečnosti in otroški zaupnosti, da sem tu stal ves poparjen. Sram me je bilo, da stojim, dočim ona, stara gospa, kleči in zame moli. Vse moje preteklo življenje se mi je hipoma postavilo pred oči, kakor bi zame prišel sodni dan.

Ona pa vstane, ljubeznivo mi poda roko kakor mati in reče: «Ali bi ne hoteli danes, preden ležete k spanju, moliti h Gospodu Jezusu?»

«Milostiva gospa», odgovorim kratko, «bodem molil k svojemu Bogu, Bogu Abrahamovemu, Izakovemu, in Jakobovemu, a ne k Jezusu.»

«Bog vas blagoslovi», reče dobra starica, «vaš Bog Abrahamov, Izakov

in Jakobov je moj Kristus in vaš Mesija.»

Rekši: «Zahvalim se za prijaznost. Lahko noč!» odvrnem se od nje in grem počasi domu. Bil sem ves zbegan vsled tega, kar se je zgodilo tega večera. Vprašal sem se: «Zakaj se ti kristjani toliko brigajo zame, tujega jim človeka, in zakaj se brigajo za vsakega, najsi je Jud ali nejud? Zakaj je bil umirajoči bobnar pri Gettysburgu v tolikih skrbih zavoljo mene, in to v svojih najhujših bolečinah? Zakaj se je toliko zanimal zame brivec v Novem Yorku? Zakaj je govoril pridigar na tem shodu tako kakor bi jaz tam bil sam? Zakaj je šla tista starica za menoj k vratom in me zadržala? Mora jih gnati k temu neka meni neznana ljubezen, ki jih veže z Jezusom, katerega pa jaz še vedno sovražim.» Čimdalje sem o tem premišljeval, tembolj nesrečnega sem se počutil. Nazadnje se me je polastila želja s tem Jezusom se seznaniti. Nehote sem pospešil korake, da bi bil kmalu doma; sklenil sem namreč, da ne pojdem prej spat, dokler ne dosežem vsaj malo gotovosti, ali je nauk Kristusov resničen ali ne.

Ko sem prišel domu, je takoj moja žena, pravoverna judinja, zapazila mojo razburjenost in me vprašala, nisem li mar pri dobrem zdravju in odkod prihajam? Namesto odgovora ji rečem: «Prosim te, ljuba moja, nič me zdaj ne vprašaj; moram rešiti jako nujno zadevo, in moram biti sam.» Nato odidem v svojo pisarnico in zaklenem vrata. Precej začnem moliti, obrnjen po judovski navadi proti jutrovemu. Toda čimdalje sem molil, tem huje mi je bilo. Tega si nisem znal razložiti. Nekatera prerokovanja iz Starega zakona, ki so me vedno mikala, so me zdaj privedla v veliko zadrego. V molitvi pa nisem našel miru.

Bilo je mrzlo in v sobi ni bilo zakurjeno; a vse svoje žive dni se nisem tako potil kakor to noč. Rad bi bil pokleknil in molil k Jezusu, kakor sem bil danes videl ono starico; ali bal sem se, da zabredem v zmoto, če se priklonim pred njim, ki sem ga doslej imel za sleparja. V tem trenutku sem se spomnil judovskih molitvenih jermenov, ki so viseli na steni. Od mojega trinajstega leta ni bilo dneva razen sobot in praznikov, da bi jih ne imel

na sebi pri molitvi. Bili so mi zelo priljubljeni. Snel sem jih in jih gledal. V tem mi pride na misel izrek iz I. Mojz. 49, 10: «Ne vzame se žezlo od Jude, niti vladarska palica izmed nog njegovih, dokler ne pride Šilo (t. j. mir ali pomiritelj) in njemu bode pokorščina narodov.» Obenem se spomnim drugih dveh izrekov, namreč Mih. 5, 2: «Ti pa, Betlehem Efrata, četudi si majhen med tisoči v Judu, iz tebe mi pride, ki ima biti gospodovalec v Izraelu, katerega izhod je od začetka, od večnih dni.» In iz Izaije 7, 14: «Zatorej vam daje Gospod sam znamenje: Glej, devica bode spočela in rodila sinu, in ime njegovo bode Emanuel.»

Ti trije izreki so imeli tako prepričevalno moč, da se ji nisem mogel ustavljati; klical sem torej k Bogu: «O Gospod, Bog Abrahamov, Izakov in Jakobov! Ti znaš, da sem pošten v tej zadevi. Če je Jezus sin Božji, mi ga razodeni še to noč, in jaz ga sprejemem za svojega Zveličarja.»

Rekši to vrgel sem jermene v kot in padel na kolena, da bi prvič v svojem življenju molil k Jezusu. Nikdar ne pozabim te molitve. Klical sem: «O

Gospod Jezus Kristus, če si Zveličar sveta, če si Mesija Judov, ki ga mi še čakamo, in moreš li grešnike izpreobrniti, kakor o tebi pričajo kristjani: izpreobrne mene, ker sem grešnik, in jaz ti obljubljam, da ti bodem služil vse svoje življenje.»

Toda zdelo se je, kakor bi moja molitev ne šla više nego do stropa. In nič čuda, kajti s svojimi pogoji in obljubami sem hotel kakor nekako kupčijo z Jezusom skleniti. Pol ure sem klečal in molil, in potne kaplje so mi oblivale čelo. Naslonil sem se s čelom ob zid, da bi se malo ohladil; zdihoval sem, a miru nisem našel. Vstavši hodil sem po sobi. Izkušnjavec mi je šepetal: «Pozno je že zate. Kaj imaš ti z Jezusom? Zakaj si klečal?» Stara navada me je vlekla k judovskim molitvenim jermenom. Toda Božji Duh me je priganjal, naj molim k Jezusu Kristusu.

Molil sem klečé ali sprehajaje se po sobi do dveh po polnoči. Tu je vzšla luč moji duši. Po milosti Božji sem mogel spoznati in verovati, dà, tudi v srcu svojem čutiti, da je Jezus Kristus v resnici Sin Božji in obljubljeni Mesija. Zdaj pripognil sem kolena svoja še

enkrat, da bi se Bogu zahvalil. Srce mi je kipelo od radosti in miru, katerega še nikoli nisem okusil. Bil sem izpreobrnjen in vedel sem, da mi je Bog zaradi Kristusa odpustil grehe in me storil svojim otrokom. Zdaj sem razumel, da pred Bogom ne velja ne obreza ne neobreza, ampak novo stvarjenje.

Zveličan boš ti in hiša tvoja.

Z velikim veseljem vstanem in hitim v spalnico k svoji ljubljeni soprogi, da bi ji oznanil srečo, ki sem jo ravno kar doživel. Spala je, a luč je pustila goreti. Prebudim jo iz spanja z mnogimi poljubki: «Žena, žena», kličem, «našel sem Mesijo». Zamrmra nekoliko nevoljna: «Koga da si našel?» «Jezusa Kristusa, svojega Zveličarja in Mesijo», odgovorim glasno in veselo. — Ona ne odgovori; skoči s postelje, urno se obleče in v petih minutah zapusti hišo, dasi je bilo ob dveh zjutraj in ostra zima. Šla je v hišo svojih starišev, ki so bivali v istih ulicah nam nasproti. Nisem šel za njo, ampak pokleknil k molitvi, da odpre Bog tudi njej oči, kakor jih je odprl meni. Potem sem se vlegel v po-

steljo. Zjutraj so poslali ženini starši po oba moja otroka: nista me smela več imenovati očeta, tudi žena me ni smela klicati svojega moža, če niso hoteli biti iz židovske zbornice izključeni in prekleti.

Pet dni po svojem izpreobrnjenju sem dobil ukaz, da pregledam vojaške bolnišnice na zahodu. Poskušal sem na različen način, da bi prej obiskal svojo ženo in otroke, toda zastonj. Niso me hoteli sprejeti, in tako sem se z žalostnim srcem podal na potovanje 1300 angl. milj, ne da bi bil koga izmed svojih ljubljencev ugledal. Štiriinpetdeset dni sem bil odsoten, in moja žena ni brala ne enega pisma od mene, dasi sem ji vsak dan pisal in prosil Boga, da bi vsaj eno odprla in brala, ker sem ji v vsakem oznanjeval Mesijo Kristusa. Upal sem, da jo to napelje do premišljevanja. Bog me je uslišal na čuden način; saj On ima dovolj vsakršnih sredstev.

Nepokorščina moje hčerke, ljubljenca mojega, je bila vzrok, da se je moja žena izpreobrnila. Hčerka moja je namreč sanjala v triinpetdeseti noči po mojem odhodu, da me vidi umirati; in ker me je vendarle ljubila, je bila nad

tem zelo vznemirjena. Sklene torej, da zjutraj počaka pismonošo pri vratih, in če prinese zopet pismo od mene, ga sprejme in prebere. Res je sprejela pismo, ga skrila v žepu, hitela v svojo izbo in tam ga je brala. Vsebina jo je jako razburila. Vsa potrta, z zasolzelimi očmi je prišla v sobo. Mati jo kmalu vpraša: «Kaj ti je?» «Mati», reče, «bila sem nepokorna; se li ne boš jezila, če ti vse povem?» «Kaj pa je, moje dete?» vpraša mati. Zdaj izvleče hčerka svoje pismo, pripoveduje svoje sanje in reče: «Odprla sem očetovo pismo in ga brala, in ne morem verjeti in ne verjamem, da je oče hud človek, najsi to pravi kdorkoli. Tu, mati, prosim, beri to pismo.»

Mati vzame pismo in ne da bi kaj rekla, ga skrije v mizi v drugi izbi. Popoldan gre tja, se zaklene in ga začne brati. Bere ga petkrat zaporedoma. Čim dalje bere, tem nesrečnejša se počuti. Zdaj začne i ona jokati.

Ko se vrne, jo vpraša hči: «Mati, kaj ti je? Si jokala.» «Dete,» reče ona, «srce mi hoče počiti. Moram se vleči v posteljo.» Prišla je stara mati, skuhala ji je čaja, a ta ji ni mogel pomagati. Potem je poklicala zdravnika, ki ji je

predpisal različna zdravila, a vse je bilo zaman. Moja žena je vedela, da ji vse to ne bo nič pomagalo; rada bi bila sama, da bi mogla moliti, kakor jaz v oni noči. Šele ob enajstih zvečer jo je moja tašča pustila samo. Tu vstane, poklekne pri postelji in prosi za luč in mir. In Bog ji je dal, česar si je želela. Bila je potolažena po veri v Boga in Zveličarja Kristusa Jezusa.

Zjutraj sem dobil tole brzojavko: «Ljubi mož, pridi takoj domu. Mislila sem, da si v zmoti in da jaz imam resnico. Bilo je narobe. Tvoj Kristus je moj Mesija, Tvoj Jezus moj Zveličar. Sinoči, 19 minut po enajstih je rešil Gospod Jezus mojo dušo, ko sem prvičkrat v svojem življenju klečala pred njim.»

Kako veselje zame je bila ta brzojavka! Kakor da bi mi na vsem svetu ne bilo nič ležeče, hitel sem s prvim brzovlakom domu, ne končavši še celo svoje naloge. Brzojavil sem, ob kateri uri pridem. Moja žena me je čakala na pragu naše hiše in obličje ji je sijalo od veselja. Ko sem stopil z voza, mi je tekla nasproti, se mi oklenila krog vratu in me poljubovala. Nasproti nama pa so se tudi odprla hišna vrata, in ubogi tast

in tašča sta stopila na prag in naju preklinjala.

Deset dni po izpreobrnjenju moje žene je našla tudi moja hči mir in odpuščenje v Jezusu. Zdaj je soproga nekega pridigarja Božje besede in njegova pomočnica v vinogradu Gospodovem. Mojemu edinemu sinu sta obljubila ded in babica, da podeduje vse nju premoženje, ako naju ne bode klical več «očeta» in «matere». In dolgo je vztrajal v sovraštvu.

Le eno leto in devet mesecev je živel moja žena po svojem izpreobrnjenju; potem jo je vzel Gospod k sebi. Na smrtni postelji bi bila rada videla še enkrat svojega sina. Nekolikokrat smo ponj poslali, a ni prišel. Neki pridigar iz mesta je šel s svojo soprogo ga prosit, da obišče svojo umirajočo mater, pa ju je zavrnil z groznimi besedami.

Nekoč v četrtek večer me je prosila moja žena, naj povabim nekaj bratov in sester v Kristusu; zaznala je, da kmalu odide. Prišlo jih je osemintrideset. Želela je, da pevamo pesem «Jezus, Rešnik duše moje». Pevali smo stoječ v polukrogu pri njeni postelji in držeč jo za roko. Ko smo prepeli kitico: «D drugega zavetja nimam, moje upanje si Ti,» je

rekla s slabim a razločnim glasom: «Dà, On je vse, kar imam in česar potrebujem. Pridi torej, hvaljeni Jezus, in vzemi me domu!» In tako je mirno zaspala v Njem.

Preselila se je iz telesa k Jezusu. Kako sladko in veselo bivati z Njim na veke. Moj sin tudi ni prišel na pogreb in je ni imenoval mater in mene ne očeta. Trikrat sem potoval iz Amerike na Nemško, kamor se je pozneje moj sin preselil, da bi ž njim govoril in ž njim sebe in njegovo sestro spravil, a vse zastonj. Vselej se mi je izognil; še videti me ni hotel. Tembolj smo molili k Bogu, da ga reši in mu da spoznati Kristusa Jezusa kot Jagnje Božje, ki jemlje greh sveta. Pri svojem četrtem bivanju na Nemškem meseca julija 1887 sem imel priložnost z njim govoriti; jokal je pri spominu na mater in na svoje vedenje ter obljubil, da obišče njen grob in svojo sestro v Ameriki.

Svoji materi, ki se je tudi preselila na Nemško, sem tudi pisal o svojem izpreobrnjenju in ji natančno razložil, kako mi je Bog dal najti pravega Mesijo. Kako bi tudi mogel zamolčati to veselo vest? «Pridite, poslušajte vsi, kateri se bojite Boga, da povem, kaj je storil duši moji»

(Psalm 66, 16). Upal sem, da mi bode moja mati verovala. Bil sem izmed štirinajstih otrok njen najstarejši. Končno je prinesel pismonoša zaželjeno pismo z nemškimi znamkami. Tečem ž njim k svoji ženi, ki je še živela, in kličem: «Žena, slednjič je tu odgovor!» Toda kako sem se zgrozil, ko sem pregledal kratko pismo! Obsegalo je kletev moje matere. Tega se nisem nadejal. Da me je zapustila žena in oba otroka, me je jako razžalostilo, a tako nisem bil takrat pobit kakor zdaj, ko me je lastna mati zavrgla. A Gospod mi je dal besedo v tolažbo: «Četudi me oče moj in mati moja zapuščata, Gospod pa me sprejme» (Psalm 27, 10). Ljubljena mati moja je kmalu potem umrla. Zadnja beseda, ki so jo izgovorila njena usta, je bilo moje ime: «Maks!»

* * *

Je to meseca oktobra 1887, da pišem kot dodatek še te vrste. Z veseljem in hvaležnostjo proti Bogu morem zdaj oznaniti, da se je tudi moj sin izpreobrn timer. Že preden sem se ž njim sešel v juliju 1887, je Gospod deloval v nje-

govi duši in vznemirjal njegovo srce. Kajti takrat prvič po štirinajstih letih me je imenoval očeta in točil grenke solze za svojo materjo. Žal mu je bilo posebno tega, da ni prišel k svoji umirajoči materi in izrekel željo, da bi jo ugledal v nebesih. Potem je odpotoval sam v Ameriko, kjer je 15. avgusta zopet po 14. letih videl svojo sestro. Drugega dne sta šla skupaj k materinemu grobu. Še ta večer mi je pisala njegova sestra, da je njegovo srce pri grobu matere malone počilo, in poročala: «Ljubi oče, Bog bodi hvaljen, moj brat spoznava, da je izgubljen grešnik, ter moj mož in nekateri kristjani molijo za njegovo izpreobrnjenje.»

V petek 26. avgusta je šel moj sin zopet h grobu svoje matere, takrat sam. Tam mu je Bog v velikem usmiljenju svojem podelil mir in odpuščenje grehov po veri v Jezusa Kristusa. Hitel je domu, da bi to veselo vest oznanil svoji sestri, in tudi meni je pisal še ta večer. I sestra njegova mi je pisala o tem brez njegove vednosti, in jaz sem dobil obedve pismi naenkrat.

Molitev moja k Bogu je, da slišim nekoč svojega sina propovedovati blagovestje o Jezusu Kristusu, ki ga je zve-

ličal, dasi se Mu je toliko časa ustavljal; piše mi namreč, da hoče iti v vinograd Gospodov in oznanjati evangelj. —

Gotovo bode zanimalo čitatelje, ko jim še povem, da mi je bilo iz milosti Božje poldruga leta po mojem izpreobrnjenju dano srečati mater Karola Koulsona, tistega zvestega bobnarja pri Gettysburgu. Bil sem prisoten molitveni uri v neki shodnici v Brooklynu, kjer me nihče ni poznal. Neka starejša kristjanka je pravila, da je bolehana in da je tu najbrže zadnjikrat, a da se veseli odhoda v nebeško domovje, kjer se pri Jezusu snide s svojim sinkom. «Zakaj,» rekla je, «on se ni bojeval samo za domovino, ampak je bil tudi zvest vojak Jezusa Kristusa. Bil je ranjen v bitki pri Gettysburgu in prišel v roke nekemu judovskemu zdravniku, ki mu je odrezal roko in nogo; pa za pet dni po operaciji je umrl. Vojaški duhovnik mi je to pisal in mi poslal njegovo biblijo. Sporočil mi je tudi, da je dal umirajoč poklicati tistega judovskega zdravnika in mu rekel: Gospod zdravnik, preden umrem, naj vam povem, da pred petimi dnevi, ko ste mi rezali nogo in roko, sem molil h Gospodu Jezusu, da vas izpreobrne.»

Ko sem to slišal, vstanem in pristopim k tej ljubi starici, ji podam roko in rečem: «Bog vas blagoslovi, ljuba sestra! Tisto molitev vašega sina je Bog slišal in izpolnil. Jaz sem judovski zdravnik, ki je za njega molil vaš Karol; in zdaj njegov Zveličar je tudi moj Zveličar!»

*In to je oznanilo, ki smo ga slišali od Njega (namreč od Kristusa) in ga vam oznanjamo, da je Bog luč in teme v Njem ni nobene. Ako pravimo, da imamo deleštvo ž Njim, in hodimo v temi, lažemo in ne delamo resnice. Če pa hodimo v luči, kakor je on v luči, imamo deleštvo med seboj, in **kri Jezusa Kristusa, Sina Njegovega, nas očiščuje slehernega greha.** Ako pravimo, da nimamo greha, sami sebe slepimo, in resnice ni v nas. Če pripoznavamo grehe svoje, zvest je Bog in pravičen, da nam odpusti grehe in nas očisti sleherne krivice. Ako pravimo, da nismo grešili, Ga delamo za lažnika, in besede njegove ni v nas.*

*Otročiči moji, to vam pišem, da ne grešite. Ako se pa kdo pregreši **imamo Besednika pri Očetu, Jezusa Kristusa pravičnega;** in On je sprava za grehe naše, ne pa samo za naše, ampak tudi za vsega sveta grehe.*

Poglejte, koliko ljubezen nam je dal Oče, da se imenujemo in smo otroci Božji! Zato nas svet ne pozna,

ker Njega ni spoznal. Ljubljeni, sedaj smo otroci Božji, a ni se še pokazalo, kaj bomo. Vemo pa, da bomo, ko se On prikaže, Njemu podobni, ker Ga bomo videli, kakor je. In vsak, kdor ima to upanje v Njega, se očiščuje, kakor je i On čist.

Apostol sv. Janez v prvem listu 1,
5—10; 2, 1, 2; 3, 1—3.

Blagor jim, kateri opero oblačila svoja v krvi Jagnjetovi, da imajo oblast do drevesa življenja in da gredo skozi vrata v mesto (nebeški Jeruzalem).

Razod. 22, 14.

i,
é
a
u
r
v
t.

a
o
a
i

